

I ÜLDOSA**1.1 Õppeaine kirjeldus**

Konfessionaalse usuõpetuse õpetamine Pärnu Kristlikus Erakoolis lähtub ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis sõnastatud usuvabaduse tunnistamise põhimõttest ja ÜRO lapse õiguste konventsioonis sätestatud õigusest haridusele. Õpilasel on õigus saada haridust religiooni puudutavates küsimustes. Religioosne haridus on usuvabaduse tagamise olulisemaid eeltingimusi ühiskonnas. Religiooniõpetuse eesmärgiks on aidata kaasa Eesti kultuuriruumi järjepidevuse tagamisele selle mitmekesisuses.

Lähtuvalt Erakooli seadusest toimub Pärnu Kristlikus Erakoolis konfessionaalse usuõpetuse õpetamine lapsevanemate ja õpilaste vabatahtlikkuse alusel kord nädalas toimuva piibliloo tunnina. Piibliloo tunnis keskendume I ja II kooliastmes Uue ja Vana Testamendi õpetusele ning kristliku usu ja traditsioonide ning kirikuaasta pühade tundma õppimisele.

Usuõpetuse raames mõistetakse inimest eeskätt kui *homo spiritualist*, kelle vaimsed otsingud ja areng on väljenduse leidnud religiooni raames. Religioon tegeleb inimeste kõige sügavamate eksistentsiaalsete küsimustega ja on olnud rikkalikuks inspiratsiooniallikaks.

Piibliloo tundide eesmärgiks on õpilasele õpetada orienteeruma kristlikus usus ja selle kultuuritraditsioonides, luua eeldused kristliku kiriku mõistmiseks ning sellega osadusse astumiseks ja isiklike tõekspidamiste kujundamiseks. Samas tutvutakse lühidalt ka teiste usundite ja maailmavaatelistega, et õppida elama ja tegutsema teisiti mõtleivate ja uskuvate inimestega üheskoos. Piibliloo tundides osalemine aitab kasvatada õpilastes südametunnistust, vastutustundliku elamisoskust, arendada tõde taotlevaid ja maailmavaatelisi küpseid inimesi, kes on võimelised mõistma oma tegusid ja nende tagajärgi, tegema oma usust ja tõekspidamistest lähtudes valikuid hea ja kurja vahel.

Religioon on olnud ja on jätkuvalt kõikides ühiskondades inimeste elu ja kultuuri olulisemaid kujundajaid; inspiratsiooniallikas kirjandusele, kunstile ja muusikale. Ilma religioosse haritusega on maailma kultuuripärandi mõistmine oluliselt raskendatud. Eluks pluralistlikus ühiskonnas ja maailmas, kus tuleb kokku puutuda erinevate religioonide ja maailmavaadete esindajatega, muutub järjest olulisemaks üksteisemõistmine, respekt, avatus, valmisolek dialoogiks ja koostööks, mis saab kujuneda religioosse harituse kaudu.

Kiiresti muutuv ja arenevas maailmas tõstatuvad ja aktualiseeruvad järjest teravamalt eetikaga seotud küsimused. Piibliloo tundide oluliseks osaks on õpilaste kõlbelise arengu suunamine

arendades nendes vastutustundlikku eetilist elamisoskust, nii et nad mõistaksid oma tegusid ja nende tagajärgi nii indiviidi kui ka globaalsemal tasandil.

Piiblilugu toetab õpilase maailmavaate kujunemist - õpilase enesehinnangut, kuuluvust ja annab pidepunkte eluks. See on oluliseks jõuallikaks eluraskustega toime tulemiseks.

Piibliloo tunni osaks on õpilaste kõlbelise arengu suunamine. Kõlbeline areng ja religioosne haritus loovad eeldused südametunnistuse vabaduse teostamisele. Piibliloo tund kuulub Pärnu Kristlikus Erakoolis vabatahtliku valikaine hulka kõikides kooliastmetes.

1.2. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Piibliloo tund toetab kooli õppe- ja kasvatustööd. Piibliloo õppematerjali tuleb seostada õpilaste varasemate teadmiste ja kogemustega, õpilaste küsimuste ja probleemidega. Kristlike pühade tutvustamisel õpilastele säilitatakse klassis positiivne, avatud ja heatahtlik hoiak ning, austatakse iga õpilase isikupära ja koduseid tõekspidamisi. Võimalikke maailmavaatelisi vastasseise tuleb käsitleda avameelselt ja sõbralikult. Kuigi piiblilugu hõlmab palju materjali, säilitatakse õppetöös mittekiirustamise ja süvenemise tunne. Oluline on õpilaste endi ja nende eakaaslaste tõstatatud probleemide vaagimine, mis aitab neil käsitletavat näha oma seisukohalt.

Põhikooli piibliloo tundidega taotletakse, et õpilane:

- saab aru, et inimeste tõekspidamised on erinevad ja oskab käituda seda arvestades;
- suhtub lugupidavalt usulistesse tõekspidamistesse;
- saab aru, kuidas religioon ilmneb inimeste elus;
- tunneb olulisemaid piiblilugusid ja tähtsamaid tegelasi;
- teab, millised religioonid on Eestis esindatud;
- saab aru ja oskab hinnata traditsioonide tähtsust ja tähendust;
- peab oluliseks vaimseid väärtusi;
- tunneb, väärtustab ja järgib üldinimlikke kõlbluse- ja moraalinorme;
- on suuteline tegema teadlikke elu kujundavaid valikuid;
- tunneb ja oskab kirjeldada suuremate maailmareligioonide põhijooni;
- suhtub lugupidavalt erinevatesse maailmavaatelistesse tõekspidamistesse, mis ei ole inimsusevastased;
- toob näiteid usuvabaduse põhimõtete toimimise, piiride ja nende rikkumise kohta ühiskonnas;
- teab suuremate religioonide geograafilist levikut ning selle peamisi ajaloolisi põhjuseid maailmas ja Eestis;
- kirjeldab suuremate maailmareligioonide põhijooni, sealhulgas: selgitab ajaloost ja nüüdisajast näiteid tuues, kuidas ilmneb religioon inimeste ja ühiskonna elus;
- nimetab olulisemaid lugusid ja tähtsamaid tegelasi käsitletud religioonidest ning nende alustekstidest;

- kirjeldab ning analüüsib kultuuri ja religiooni seoseid;
- võrdleb käsitletud religioossete ja mittereligioossete maailmavaadete põhilisi eetiliste valikute printsiipide eripärasid;
- on teadlik oma väärtustest ning analüüsib väärtuste rolli enda ja teiste inimeste toimimises; sõnastab oma maailmavaate mõningaid jooni; analüüsib enda maailmavaatelisi tõekspidamisi käsitletud religioonide valguses, tuues esile sarnasusi ja erinevusi;
- põhjendab väärtuste ja moraalinormide järgimise olulisust ühiskonnas ning toob selle kohta näiteid;
- arutleb näiteid tuues erinevate maailmavaadete mõju üle inimese ja ühiskonna elus, nii positiivsetes kui ka probleemsetes ilmingutes.

1.3 Valikõppeaine ülesehitus

Piiblilugu on aine, mis annab õpilasele ülevaate kristlikust usust, kirikust, kultuurist ja traditsioonidest. Samas ei ole see tund ainult teadmiste andmine, vaid ka oma panuse andmine õpilase maailmapildi, isiksuse ja moraali arenemisele.

I kooliaste (1.-3. klass): Jumala tingimusteta armastus. Valitud piiblilood ja eetika

Esimeses kooliastmes luuakse alus kristliku usu põhimõistete ja kesksete narratiivide mõistmisele. Olulisel kohal on sõnum, et Jumal armastab iga inimest ning väärtuskasvatuse aspekt, mis toimub muuhulgas läbi õpilaste endi tõstatatud eetiliste küsimuste käsitlemise. Tutvutakse Eesti rahvakalendris kajastuvate kirikuaasta pühade sisuga ja tähistamistraditsioonidega. Lõimumine teiste ainetega toimub eeskätt valdkondades kultuuriline identiteet ning väärtused ja kõlblus.

II kooliaste (4.-6. klass): Piiblilood ja kultuur. Eestimaa usuelu

II kooliastme piibliloo tunni aluseks on minu/kodu/Eesti suhe kiriku ja kristlusega. Tutvutakse usuliste äratusliikumistega Eestis (reformatsioon, vennastekoguduste ärkamine, Läänemaa ärkamine jne), mis andsid olulise panuse eestlaste kirjaoskusele ning rajasid tugeva vundamendi Eestimaa iseseisvumiseks. Tutvume taas kirikuaasta pühaderingiga ning tähtsamate pühakute elulugudega (Katariina, Lucia, Nikolaus). II kooliastmes pööratakse enim tähelepanu, et õpilane tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning arvestab seda suhtlemisel; hoidub vägivallast, aitab kaaslast; oskab oma arvamust kujundada ja põhjendada.

1.4 Läbivad teemad

I ja II kooliastmes omandab õpilane usuõpetuse aine kaudu järgmised pädevused:

Keskkond ja jätkusuutlik areng

- tunneb huvi looduse vastu;
- suhtub loodusesse ja kaasinimestesse austusega;
- oskab näha inimtegevuse mõju loodusele, teadvustab end tarbijana;

- hoiab oma kodukoha loodust ja ehitisi;
- tunneb oma koduümbruse keskkonnaprobleeme, püüab toimida keskkonda hoidvalt ning vältida enda ja teiste tervise kahjustamist.

Kultuuriline identiteet

- mõistab kultuuri osa inimeste mõtte ja käitumistaadi kujundajana ja kultuuride muutumist ajaloo vältel;
- omab ettekujutust kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktika eripärast nii ühiskonna ja terviku tasandil (rahvuskultuur) kui ka ühiskonna sees (regionaalne, professionaalne, klassi, noorte jms kultuur; subkultuur ja vastukultuur);
- väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust;
- on kultuuriliselt salliv ning koostööaldis.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

- mõistab kodanikuks olemise tähendust ja sellega kaasnevat vastutust ühiskonnas
- seisab õigluse ja õiguse eest

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine

- mõistab töö tähtsust;
- suudab järgida koostegutsemise reegleid;
- tunneb huvi vabatahtliku töö ja sellesse panustamise vastu.

Tehnoloogia ja innovatsioon

- oskab arutleda vaadatud filmide ning raadiost, televisioonist kuulnud ja ajalehest loetud uudiste üle;
- teab, et arvuti on teabe allikas ja kandja;
- mõistab, arvuti ja interneti kasutamisega kaasnevaid ohtusid ja tervisekahjustusi.

Teabekeskkond ja meediakasutus

- suudab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskkonda hinnata
- on suheldes viisakas, salliv ja teiste loomingut austav

Tervis ja ohutus

- teab, et pommiähvarduse tegemine on kuritegu;
- mõistab, et igaüks vastutab ise oma käitumise eest; teab, et ravimeid kasutatakse vastavalt ettekirjutusele;
- teab, et on olemas tervist ohustavaid aineid, oskab neist keelduda; tunneb käitumisreegleid tänaval, saab aru liiklusreeglite vajalikkusest; oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada.

Väärtused ja kõlblus

Taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb rahvusvaheliselt üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

1.5. Õppetegevus

Õppetegevust kavandades ja korraldades:

- lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- võimaldatakse õppida individuaalselt ja üheskoos teistega (iseseisvad, paaris-ja rühmatööd), et toetada õpilaste kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;
- kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud käsitlust ning suurendavad õpimotivatsiooni;
- rakendatakse nüüdisaegseid info-ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- laiendatakse õpikeskkonda: kirikud, raamatukogu, kohaliku omavalitsuse ja riigiasutused, ettevõtted, mittetulundusühingud, arhiivid, näitused, muuseumid. taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhkuseks ja huvitegevusteks;
- kasutatakse erinevaid õppemeetodeid, sh aktiivõpet: rollimängud, arutelud, väitlused, probleemülesannete lahendamine, projektõpe, õpimapi ja uurimistöö koostamine.

1.6 Hindamine

Õpilase piibliloo õpitulemuste hindamisel lähtutakse Pärnu Kristliku Erakooli õppekava üldosas toodud hindamisjuhendi sätetest. Valikainete tagasisidestamise meetodiks on **kujundav hindamine** ehk õpilasele antav suuline või kirjalik sõnaline tagasiside. Hinnatakse õpilase teadmisi ja nende rakendamise oskust, üldpädevuste saavutatust suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Hoiakuid ega väärtusi ei hinnata. Hoiakute ja väärtuste kohta antakse õpilasele tagasisidet. Väärtusi ja hoiakuid võimaldavad analüüsida rollimängud, juhtumianalüüsid ning rühmatöö. Sel juhul ei hinnata mitte tulemust, vaid arutluskäiku.

Õpilane on hindamises aktiivne osaline, tema selgitustel, põhjendustel ning eneseanalüüsil on oluline roll. Hindamine peab väärtustama lahenduste erinevusi ja õpilaste isikupära. Hindamine on ka vahend õpilase arengu toetamiseks.

Õpilasele selgitatakse õpetaja poolt mida ja millal hinnatakse, kuidas hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Kirjalikult antakse tagasisidet nii õpilaspäevikus kui ka E-kooli päevikus. Suulist tagasisidet saab õpilane igas tunnis.

1.7 Õpitulemused ja õppesisu

I kooliaste

Esimese kooliastme teemade kaudu võimaldab piibliloo tund õpilastel avastada Jumala tingimusteta armastuse suurust oma loodu, eriti inimeste vastu. Jumala headust ja Tema lähedalolekut meie igapäevaelus püütakse lastele eakohaselt edasi anda. Lapsed näevad Jumala headuse peegeldust loodus, iseenda unikaalsuses ja ümbritsevate inimeste armastuses.

Samuti tutvustatakse tundide raames lastele arusaadaval moel mitmeid ristiusu põhitõdesid. Kokkupuude usutõdedega aitab lastel Jumalat paremini mõista ning Looja armastust hinnata. Lastel aidatakse näha end kristliku perekonna ainulaadse liikmena. Lapsed õpivad Jumalale lihtsate ja spontaansete palvete abil vastama. Samuti innustatakse lapsi Jumala ja ligimeste vastu armastust väljendama. Esmalt julgustatakse lapsi Jumala headusele vastama imetlustunde, austuse ja tänulikkusega. Seejärel õpivad lapsed Jumala armastusele palve kaudu vastama. Kui lapsed õpivad vaikselt, südames palvetama, avastavad nad, et palve sisaldab nii Jumalaga rääkimist kui ka Tema hääle kuulamist.

I kooliastme teemade valikul on fookus lapse ainulaadsel isikul, turvatunde loomisel ja kõlbelisel kasvatusel, aidates kaasa lapse sisseelamisele koolisüsteemi. Käsitletakse Piiblilugusid, mis aitavad kaasa sotsiaalsete pädevuste kujunemisele. Toetatakse lapse enesetunnetuse arengut, emotsioonide mõistmist ja oskust neid suunata. Kultuurilise järjepidevuse ja traditsioonide tundmaõppimiseks käsitletakse kirikuaasta tähtsamaid pühi koos erinevate traditsioonidega ning eesti rahvakalendri tähtpäevi.

Tundides pööratakse tähelepanu sellele, et õpilased õpiksid end väljendama, julgeksid esitada küsimusi, õpiksid vastuseid põhjendama, järeldusi tegema ning respektierima erinevaid seisukohti. Õppetegevus on võimalikult interaktiivne, kasutades näitlikustamise vahendina interaktiivset klassitahvli. Metoodilistest võtetest kasutatakse õpetaja jutustust, vestlust, mis aitab materjali seostada õpilase kogemustega ning õpilastele eakohaseid probleemülesandeid. Arendatakse lugemis-, kirjutamis-, tekstimõistmisoskust. Tähelepanu pööratakse ka kuulamis-, vaatlemis- ja keskendumisoskuste kujundamisele. Tundides kasutatakse käelist tegevust, liikumismänge, laulmist ja muusika kuulamist. Oluline koht on loovust arendavatel meetoditel (nt rollimängud, loov kirjutamine). Koduloolise materjali lülitamiseks õppetöösse korraldatakse õppekäike.

1. klassi õpilase õpitulemused:

- mõistab, et inimesed, nende arvamused ja soovid on erinevad;
- oskab käituda kaaslas arvestavalt;

- oskab nimetada käsitletud pühi ja teab nende tausta ning tähistamise traditsioone,
- tunneb käsitletud piiblilugusid;
- saab aru, et elu on väärtus;
- teab, mis tähtsus on reeglitel ja seadustel;
- peab kinni kokkulepitud reeglitest, on valmis koostööks;
- teab, mis on ausus, õiglus, kohusetunne, vastutustunne, sõnapidamine, usaldus, tänulikkus, andekspalumine ja andeksandmine;
- oskab anda hinnangut oma tegevusele;
- oskab kirjeldada oma emotsioone;
- mõistab oma õigust jääda iseendaks;
- tunneb kirikuaasta olulisemaid pühi.

Õppesisu ja tegevused

Elu pühadus ja unikaalsus

Maailm meie ümber. Kõigi asjade algus. Loomisllood ja loodushoid. Inimese ainulaadsus ja elu pühadus.

Erinevad inimesed minu ümber. Üksteisemõistmine ja lugupidamine. Ligimesearmastus.

Pühad ja traditsioonid

Lõikustänupüha; hingedeae; kirikuaasta lõpp; advent ja jõulud; Luciapäev; Kolmekuningapäev; palmipuudepüha; Suur reede; ülestõusmispühad; Sünnipäevad; peretraditsioonid; pühade tähistamine pereringis

Eetika ja väärtuskasvatus

Sõprus; lahkus ja abivalmidus; kiusatused, meie valikud; hea ja halb. Inimesed teevad vigu – andekspalumine ja andeksandmine; rõõm ja mure; hirm ja turvalisus.

Orienteeruv aastaplaan, mida õpetaja kohandab vastavalt liikuvatele pühadele:

September

1. nädal - Jumal armastab inimest. Loomislugu.
2. nädal - Vanavanemate päev, Vanemate austamine, patriarhid (Aabraham)
3. nädal - Patriarhid (Jakob)
4. nädal - Inglid ja Püha Miikael (29. sept mihklipäev)

Oktoober

5. nädal - Jumal armastab loodut. Püha Franciscus (4. okt)
6. nädal - Jumal õpetab meid, eeskujud, tänulikkus (õpetajate päev, lõikustänupüha)
7. nädal - Joosepi lugu (hõimupäev). Perekonnad. Kadedus, andestus.
8. nädal - SÜGISVAHEAEG

November

9. nädal - Kõigi pühakute päev. Hingede aeg, Kirikuaasta lõpp.
10. nädal - Jumal on hea isa. Kadunud poja lugu. (isadepäev)
11. nädal - Eestikeelse piibli ajalugu, (mardipäev, reformatsioon, Läti Vabariigi sünnipäev) 12. nädal - Puhtus ja pühadus. Püha Katariina elulugu (25. nov)

Detsember

13. nädal - Ootus. Advent. Iisraeli rahvas ootas Messiat. 14. nädal - Vaeste aitamine, heategevus. Püha Nikolaus 15. nädal - Jeesuse sünnilugu, Jõuluaeg
16. nädal - JÕULUVAHEAEG

Jaanuar

17. nädal - JÕULUVAHEAEG
18. nädal - Kolmekuningapäev, erinevate rahvaste kombed 19. nädal - Jeesus lapsena, sõnakuulelikkus.
20. nädal - Ristija Johannes ja Jeesuse ristimine.

Veebruar

21. nädal - Künnapäeva legend, Jeesus on maailma valgus
22. nädal - Jeesuse kõrbekiusatused. Armastus Jumala vastu(valentinipäev)
23. nädal - Paastuaeg - ajalooline tähendus. Patukahetsus. Meeleparandus. Tölner Sakkeuse lugu.
24. nädal - TALVEVAHEAEG (EV sünnipäev)

Märts

25. nädal - Andestamine
26. nädal - Vaikus
27. nädal - Kirik
28. nädal - Jumalaga rääkimine. Meie Isa palve

Aprill

29. nädal - Palmipuudepüha
30. nädal - Suur reede ja Ülestõusmispühad. Jeesus on Vabastaja ja Tervendaja 31. nädal - Immaanuel - Jumal meiega. Jeesus on meie sõber.
32. nädal - KEVADVAHEAEG

Mai

33. nädal - Jeesus on lihaks saanud Sõna (piiblipüha) 34. nädal - Rõõm. Emad. Maarja
35. nädal - Jeesus on Elu; Püha Vaim

Kasutatav õppekirjandus ja lisamaterjalid

- EELK pühapäevakoolide materjalid
- Eesti Lastemisjoni materjalid, veebileht <https://lastemisjon.ee/>
- Laste Piibliäpp
- Superraamat.tv
- EKN Kristlik haridus ja kasvatus veebileht, <http://haridus.ekn.ee/>
- TV7 Pildipiibel; lastesaated.

2. klassi piibliloo teemad

Teise klassi usuõpetuse ainekava üldteema on **Jeesus Kristus, Jumala Poeg**. Usuõpetuse teise aasta ainekava kaudu püüame lastele tutvustada meie Päästja Jeesus Kristuse elu ja õpetust, milles peitub kogu maailma lunastuse sõnum ning mis on inspireerinud kirjanikke, heliloojaid ja kunstnikke läbi sajandite.

Teises klassis on olulise tähtsusega jõulunäidendi esitamine kooli jõuluteenistusel. Töö jõuluevangeeliumiga on integreeritud usuõpetuse ainekavasse ning see on terve teise kooliaasta üks põhisündmusi. Lavastus nõuab klassijuhataja, muusikaõpetaja ja vanemate koostööd. Iga laps saab sellesse panustada ning isikliku lähedase kokkupuute meie Lunastaja sünnilooga. Mälestus jõululoo etendamisest jõuluehteis kirikus jääb lapsi saatma kogu eluks.

Lisaks jõuludele käsitletakse aasta jooksul tundides ka kõiki teisi suuremaid kristlikke tähtpäevi – Jeesuse kannatus ja ülestõusmine, taevasseminek, nelipühi jt. Samuti tutvutakse Jeesuse imetegudega ning tähendamissõnadega ning tutvustatakse lastele arusaadaval moel mitmeid kristliku usuga seotud mõisteid ja seadmisi, sakramente. Kokkupuude usutõdedega igapäevaste situatsioonide kaudu aitab lastel Jumalat paremini mõista ning Looja armastust hinnata. Lastel aidatakse näha end kristliku perekonna ainulaadse liikmena.

2. klassi õpilase õpitulemused:

- mõistab, et inimesed, nende arvamused ja soovid on erinevad;
- oskab käituda kaaslasti arvestavalt;
- oskab nimetada käsitletud pühi ja teab nende tausta ning tähistamise traditsioone,
- tunneb käsitletud piiblilugusid;
- saab aru, et elu on väärtus;
- teab, mis tähtsus on reeglitel ja seadustel;
- peab kinni kokkulepitud reeglitest, on valmis koostööks;
- teab, mis on ausus, õiglus, kohusetunne, vastutustunne, sõnapidamine, usaldus, tänulikkus, andekspalumine ja andeksandmine;
- oskab anda hinnangut oma tegevusele;
- oskab kirjeldada oma emotsioone;
- mõistab oma õigust jääda iseendaks;
- tunneb kirikuaasta olulisemaid pühi ja teab nendega seotud piiblitekste;
- oskab Meie Isa Palve näitel selgitada, mis on palve.

Õppesisu ja -tegevused

Elu pühadus ja unikaalsus

Maailm meie ümber. Kõigi asjade algus. Loodushoid. Inimese ainulaadsus ja elu pühadus. Erinevad inimesed minu ümber. Üksteisemõistmine ja lugupidamine. Ligimesearmastus. Inimesed vajavad armastust ja usaldust Jumal mõistab iga inimest ja soovib neile head. Andide kasutamine.

Eetika ja väärtuskasvatus

Sõprus; lahkus ja abivalmidus; kiusatused, meie valikud; hea ja halb. Inimesed teevad vigu – andekspalumine ja andeksandmine; rõõm ja mure; hirm ja turvalisus.

Pühad ja traditsioonid

Lõikustänapüha; hingede aeg (kristlikud matusekombed, igavene elu); kirikuaasta lõpp; advent ja jõulud; Luciapäev; Kolmekuningapäev; palmipuudepüha; Suur reede; ülestõusmispühad; Sünnipäevad; peretraditsioonid; pühade tähistamine pereringis; Sõbrapäev, EV sünnipäev; paastuaaja algus.

Orienteeruv aastaplaan, mida õpetaja kohandab vastavalt liikuvatele pühadele:

September

1. nädal - Jeesus on meie sõber.
2. nädal - Jeesus on meie eeskuju. Vanavanemate päev, Vanemate austamine (Timoteus)
3. nädal - Jeesus tervendas Jairuse tütre
4. nädal - Inglise ja Püha Miikael (29. sept mihklipäev). Inglise teenisid Jeesust.

Oktoober

5. nädal - Jumal räägib meiega. Püha Franciscus (4. okt)
6. nädal - Jeesuse tähendamissõna võlgnikust. Tänuikkus, halastus (õpetajate päev, lõikustänapüha)
7. nädal - Taavet (hõimupäev). Perekonnad. Julgus-argus.
8. nädal - SÜGISVAHEAEG

November

9. nädal - Kõigi pühakute päev. Hingede aeg. Kirikuaasta lõpp. Jeesus ja Leegion.
10. nädal - Jumal on hea isa. Kadunud poja lugu. Vanem vend (isadepäev)
11. nädal - Külvaaja tähendamissõna. Eestikeelse piibli ajalugu, (mardipäev, reformatsioon, Läti Vabariigi sünnipäev)
12. nädal - Jumalariik on pärlid sarnane. Puhtus ja pühadus. Püha Katariina elulugu (25. nov)

Detsember

13. nädal 14. nädal 15. nädal 16. nädal

Jaauar

17. nädal 18. nädal 19. nädal
- Ootus. Advent. Iisraeli rahvas ootas Messiat. - Vaeste aitamine, heategevus. Püha Nikolaus - Jeesuse sünnilugu, Jõuluaeg
 - JÕULUVAHEAEG
 - JÕULUVAHEAEG
 - Kolmekuningapäev, erinevate rahvaste kombed - Jeesus lapsena, sõnakuulelikkus.
20. nädal - Ristija Johannes ja Jeesuse ristimine

Veebruar

21. nädal - Künnapäeva legend, Jeesus on maailma valgus
22. nädal - Jeesus kutsub jüngrid. Sõprus (valentinipäev)
23. nädal - Paastuaeg - ajalooline tähendus. Patukahetsus. Meeleparandus. Tõlner Sakkeuse lugu.

Jesaja 58

24. nädal - TALVEVAHEAEG

Märts

25. nädal - Andestamine - Joosep

26. nädal - Paastumine - Ester

27. nädal - Vaikus - Eelija

28. nädal - Jumalaga rääkimine. Meie Isa palve

Aprill

29. nädal - Palmipuudepüha

30. nädal - Suur reede ja Ülestõusmispühad. Jeesus on Vabastaja ja Tervendaja 31. nädal - Jeesus elab.

32. nädal - KEVADVAHEAEG

Mai

33. nädal - Jeesus on Tõde (piibipüha) 34. nädal - Rõõm. Emad. Maarja

35. nädal - Jeesus on Elu ja Tee; Püha Vaim

Kasutatav õppekirjandus ja lisamaterjalid

- EELK pühapäevakoolide materjalid
Eesti Lastemisjoni materjalid, veebileht <https://lastemisjon.ee/>
Laste Piibliäpp
Superraamat.tv
EKN Kristlik haridus ja kasvatus, veebileht <http://haridus.ekn.ee/>
- TV7 Pildipiibel, lastesaated

3. klassi piibiloo teemad

Kolmanda klassi kristliku kasvatusprogrammi üldteema on **Mina usun**. Tundides keskendutakse usutunnistuse (kreedo) tundmaõppimisele, milles on kokku võetud kristlaste usu põhitõed kristluse esimesel sajandil Roomas. Täna väljendab see jätkuvalt kristlaste põhilisi veendumusi Jumal Isa, Poja ja Püha Vaimu kohta. Selles sisaldub õpetus Pühast Kolmainsusest.

Õpime, et Kolmainsus on Jumala müsteerium kolmest isikust ühes Jumalas. Kolmainsus kujustab individuaalsuse: iga isik on teisest erinev. Aga see on ka ühtsuse eeskuju, sest kolm isikut on ühendatud ühes Jumalas. Kolmainsus kujustab kogukonna: võrdsed isikud on ühendatud harmoonilises armastuses. See on müsteerium, mis nõuab usku Jumalasse, kes on ennast sellisena ilmutanud. Me õpime tundma Jumala paljusid omadusi ja Tema plaani meie päästmiseks. Usutunnistuse tundma õppimine aitab lastel paremini kristlikus usus kasvada.

Õpetades selles vanuses lastele, et igaühel on südametunnistus, õpetame neile ka, et nemad ise otsustavad, kuidas saaks oma südametunnistust kasutada headeks tegudeks, mitte vastupidi. Rohked

näited igapäevaelust aitavad lastel õigete otsuste tegemist harjutada. Teemade lihtsamaks mõtestamiseks tutvuvad lapsed erinevate lugude ning oluliste tegelastega Vanast ja Uuest Testamendist – Aabraham, Mooses, kuningas Taavet, Taaniel, Ester, Püha Paulus, apostlid jt.

Sel aastal laotakse vundament kristlikule moraaliteoloogiale, millele keskendutakse rohkem neljandas klassis. Kolmanda klassi tundide raames tehakse sissejuhatus käsuõpetusse, kuid iga käsku õpitakse eraldi järgmisel aastal. Käsuõpetuse lahutamatuks osaks on Kristuse õpetus, tema kannatus lunastus. Tähtendamissõnad, tervendamised ja imeteod on käesoleva aasta tundides just selle selgitamise teenistuses.

3. klassi õpilase õpitulemused

- mõistab, et inimesed, nende arvamused ja soovid on erinevad;
- oskab käituda kaaslas arvestavalt;
- oskab nimetada käsitletud pühi ja teab nende tausta ning tähistamise traditsioone;
- tunneb käsitletud piiblilugusid; mõistab lugude alltähendusi (tähtendamissõnad)
- saab aru, et elu on väärtus;
- teab, mis tähtsus on reeglitel ja seadustel;
- peab kinni kokkulepitud reeglitest, on valmis koostööks;
- teab, mis on ausus, õiglus, kohusetunne, vastutustunne, sõnapidamine, usaldus,
- tänulikkus, andekspalumine ja andeksandmine;
- oskab anda hinnangut oma tegevusele;
- oskab kirjeldada oma emotsioone;
- mõistab oma õigust jääda iseendaks;
- tunneb Piibli jagunemist Vanaks ja Uueks Testamendiks;
- tunneb kristlikku sümbolikat.

Õppesisu ja -tegevused

Elu pühadus ja unikaalsus

Maailma meie ümber. Loodushoid. Inimese ainulaadsus ja elu.

Eetika ja väärtuskasvatus

Sõprus; Lahkus ja abivalmidus;

Pühad ja traditsioonid

Lõikustänupüha; hingedeae (kristlikud matusekombed, igavene elu); kirikuaasta pühadus. Erinevad inimesed minu ümber. Üksteisemõistmine ja lugupidamine. Ligimesearmastus. Inimesed vajavad armastust ja usaldust. Advent ja jõulud; Lúciapäev; Kolmekuningapäev; sõbrapäev; EV sünnipäev; paastuaja algus; palmipuudepüha: Suur reede; ülestõusmispühad; sünnipäevad; peretraditsioonid; pühade tähistamine pereringis. Kiusatused, meie valikud; Hea ja halb; Inimesed teevad vigu – andekspalumine ja andeksandmine; Rõõm ja kurbus; Hirm ja turvalisus; Usaldus ja lootus. Jumal mõistab iga inimest ja soovib neile head. Andide kasutamine.

Orienteeruv aastaplaan, mida õpetaja kohandab vastavalt liikuvatele pühadele:

September

1. nädal - Jeesus on meie sõber.
2. nädal - Jeesus on meie eeskuju. Vanavanemate päev, Vanemate austamine (Timoteus)
3. nädal - Jeesus tervendas Jairuse tütret
4. nädal - Inglise ja Püha Miikael (29. sept. miiklipäev). Inglise teenisid Jeesust.

Oktoober

5. nädal - Jumal räägib meiega. Püha Franciscus (4. okt)
6. nädal - Jeesuse tähendamissõna võlgnikust. Tänuikkus, halastus (õpetajate päev, lõikustänapüha)
7. nädal - Taavet (hõimupäev). Perekonrad. Julgus-argus.
8. nädal - SÜGISVAHEAEG

November

9. nädal - Kõigi pühakute päev. Hingede aeg. Kirikuaasta lõpp. Jeesus ja Leegion.
10. nädal - Jumal on hea isa. Kadunud poja lugu. Vanem vend (isadepäev)
11. nädal - Külvaaja tähendamissõna. Eestikeelse piibli ajalugu, (mardipäev, reformatsioon, Läti Vabariigi sünnipäev)
12. nädal - Jumalariik on päris sarnane. Puhtus ja pühadus. Püha Katariina elulugu (25. nov)

Detsember

13. nädal - Ootus. Advent. Iisraeli rahvas ootas Messiat.
14. nädal - Vaeste aitamine, heategevus. Püha Nikolaus
15. nädal - Jeesuse sünnilugu, Jõuluaeg
16. nädal - JÕULUVAHEAEG

Jaanuar

17. nädal - JÕULUVAHEAEG
18. nädal - Kolmekuningapäev, erinevate rahvaste kombed
19. nädal - Jeesus lapsena, sõnakuulelikkus.
20. nädal - Ristija Johannes ja Jeesuse ristimine

Veebruar

21. nädal - Künnapäeva legend, Jeesus on maailma valgus
22. nädal - Jeesus kutsub jüngrid. Sõprus (valentinipäev)
23. nädal - Paastuaeg - ajalooline tähendus. Patukahetsus. Meeleparandus. Tõlner Sakkeuse lugu. Jesaja 58
24. nädal - TALVEVAHEAEG

Märts

25. nädal - Andestamine - Joosep
26. nädal - Paastumine - Ester
27. nädal - Vaikus - Eelija
28. nädal - Jumalaga rääkimine. Meie Isa palve

Aprill

29. nädal - Palmipuudepüha
30. nädal - Suur reede ja Ülestõusmispühad. Jeesus on Vabastaja ja Tervendaja
31. nädal - Jeesus

elab.

32. nädal - KEVADVAHEAEG

Mai

33. nädal - Jeesus on Tõde (piibipüha) 34. nädal - Rõõm. Emad. Maarja

35. nädal - Jeesus on Elu ja Tee; Püha Vaim

Elu pühadus

1. Maailm meie ümber
2. Loomislood
3. Loodushoid
4. Jumala tarkus aitab elada 5. Inimese ainulaadsus
6. Kõik inimesed tahavad olla õnnelikud 7. Erinevad inimesed minu ümber
8. Inimesed vajavad armastust ja usaldust

Pühad ja traditsioonid

1. Hingedeaeg
2. Jõulud
3. Kolmekuningapäev
4. Palmipuudepüha
5. Suur reede
6. Ülestõusmispühad
7. Peretraditsioonid, pühade tähistamine pereringis

Piibel jutustab jumalast ja inimestest

1. Eriline raamat piibel 2. Jõulumüsteerium
3. Maarja – jumalaema 4. Jeesuse elust
5. Jeesus tervendab inimesi 6. Joosep
7. Mooses
8. Sakkeus
9. Suure nädala sündmused. Ülestõusmispühad

Eetika ja väärtuskasvatus

1. Lubadused ja nende täitmine. Sõnapidamine 2. Tõde ja vale
3. Sallivus
4. Inimesed teevad vigu
5. Andekspalumine ja andeksandmine 6. Töökus ja laiskus
7. Rõõm ja mure
8. Usaldus ja lootus
9. Hirm ja turvalisus

Kasutatav õppekirjandus ja lisamaterjalid

- EELK pühapäevakoolide materjalid
Eesti Lastemisjoni materjalid, veebileht <https://lastemisjon.ee/>

Laste Piibliäpp

Superraamat.tv

EKN Kristlik haridus ja kasvatus, veebileht <http://haridus.ekn.ee/>

- TV7 Pildipiibel; lastesaated.

II kooliaste

4. klassi piibliloo teemad

Õppetegevuste keskseks põhimõtteks on aktiiv- ja probleemõppe põhimõtete rakendamine. I kooliastme õppetegevustele lisanduvad arutelud, enam pööratakse tähelepanu küsimuste esitamise oskuse arendamisele, hinnangute andmisele ja nende põhjendamisele. Häid võimalusi väärtuskasvatuseks pakub narratiivsete meetodite kasutamine. Probleemülesannete, rollimängude ja moraalsete dilemma analüüsiga arendatakse koostööoskusi, kuulamisoskust ja teistega arvestamist. Õpilaste kõlbelise arengu toetamine nõuab õpetajalt tundlikkust, tähelepanelikkust ja taktitunnet. Eetika teemade raames tutvustatakse õpilasi klassikaliste kardinaalvoorustega, avatakse nende sisu õpilastele arusaadavas vormis ja innustatakse õpilasi end arendama. Sellekohane õpetus ei tohiks muutuda formaalseks moraliseerimiseks.

4. klassi õpilase õpitulemused

- mõistab, et inimesed, nende arvamused ja soovid on erinevad;
- oskab käituda kaaslasti arvestavalt;
- oskab nimetada käsitletud pühi ja teab nende tausta ning tähistamise traditsioone, 4. tunneb käsitletud piiblilugusid;
- saab aru, et elu on püha ja väärtuslik;
- teab, mis tähtsus on reeglitel ja seadustel;
- peab kinni kokkulepitud reeglitest, on valmis koostööks;
- teab, mis on ausus, õiglus, kohusetunne, vastutustunne, sõnapidamine, usaldus, tänulikkus, andekspalumine ja andeksandmine;
- oskab anda hinnangut oma tegevusele;
- oskab kirjeldada oma emotsioone;
- mõistab oma õigust jääda iseendaks.

Elu ainulaadsus

1. Maailm meie ümber
2. Jumala tarkus aitab elada
3. Inimese ainulaadsus
4. Kõik inimesed tahavad olla õnnelikud
5. Erinevad inimesed minu ümber
6. Inimesed vajavad armastust ja usaldust
7. Ligimesearmastus

Pühad ja traditsioonid

1. Hingedeae
2. Jõulud
3. Kolmekuningapäev
4. Palmipuudepüha
5. Suur reede
6. Ülestõusmispühad
7. Peretraditsioonid, pühade tähistamine pereringis

Piibel jutustab jumalast ja inimestest

1. Eriline raamat piibel
2. Jõulumüsteerium
3. Maarja – jumalaema
4. Jeesuse elust
5. Halastaja samaarlane
6. Joosep
7. Mooses
8. Tölner leevi
9. Kadunud poeg
10. Vaenelaatsarus
11. Suure nädala sündmused. Ülestõusmispühad

Eetika ja väärtuskasvatus

1. Reeglite ja seaduste mõte ja tähtsus. Südametunnistus
2. Julgus jääda iseendaks. Eneseväärikus
3. Lubadused ja nende täitmine. Sõnapidamine
4. Tõde ja vale
5. Inimesed teevad vigu
6. Andekspalumine ja andeksandmine
7. Rikkus ja vaesus
8. Vastutustunne
9. Rõõm ja mure

Kasutatav õppekirjandus ja lisamaterjalid

- EELK pühapäevakoolide materjalid
- Eesti Lastemisjoni materjalid, veebileht <https://lastemisjon.ee/>
- Laste Piibliäpp
- Superraamat.tv
- EKN Kristlik haridus ja kasvatus, veebileht <http://haridus.ekn.ee/>
TV7 Pildipiibel; lastesaated

5. klassi õpilase õpitulemused

Õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust:

- omab ülevaadet Jeesuse elust ja tegevusest ning teab, et igat inimest ootab elus ees palju muutusi ja pöördpunkte;
- mõistab, et inimloomus on läbi ajaloo ikka samaks jäänud; oskab leida teksti mõtte ja seda sõnastada ning väljendada;

- tunneb ära eelarvamused ning on kujundanud nende suhtes oma hoiaku; teab, et on olemas ajatuid väärtusi ja oskab neid sõnastada ja hinnata;
- teab, et reeglid ja seadused on loodud inimeste jaoks, mitte vastupidi.

Õppesisu ja tegevused

Lood Jeesuse lapsepõlvest Jeesuse sünd ja tolleaegne maailm. Kui Jeesus oli kaheteistkümnene ja 12-aastase inimese elu. Jeesuse ristimine ja tema tegevuse algus. Ristimine ja muutused inimese elus. Täiskasvanuks saamine ja kodunt lahkumine.

Jüngrite kutsumine ja elukutse valik. Jeesuse tegevus ja eelarvamuste kummutamine Halvatud mees Kapernaumast ja haigused. Jeesus ja Leevi ning inimeste sildistamine.

Jeesuse palve ja inimeste silmakirjalikkus. Samaaria naine ja rassism. Kadunud poja tagasitulek ning armastuse ärateenimine.

Mõistujutud, reeglid ja ajatud väärtused Jeesus ja lasped ning süütuse voorus. Rikas noormees ja elu väärtused. Sisenemine Jeruusalemma ning seaduste tähtsus. Mõistujutt talentidest ning annete kasutamine.

Jeesus Ketsemani aias – reetmine ja truudus.

Õppetegevuste keskseks põhimõtteks on aktiiv ja probleemõppe põhimõtete rakendamine. I kooliastme õppetegevustele lisanduvad arutelud, enam pööratakse tähelepanu küsimuste esitamise oskuse arendamisele, hinnangute andmisele ja nende põhjendamisele. Häid võimalusi väärtuskasvatuseks pakub narratiivsete meetodite kasutamine. Probleemülesannete, rollimängude ja moraalsete dilemma analüüsiga arendatakse probleemide märkamise oskust, kuulamisoskust, koostööoskusi ja teistega arvestamist. Eetikateemade raames tutvustatakse õpilasi klassikaliste voorustega, avatakse nende sisu õpilastele arusaadavas vormis ja innustatakse õpilasi end arendama. Sellekohane õpetus ei tohi muutuda formaalseks moraliseerimiseks.

Kasutatav õppekirjandus ja lisamaterjalid

CD „Uue Testamendi lood“ Illustreerivad materjalid aineramatutest ja meediast.

6. klassi õpilase õpitulemused

- omab ülevaadet Vana Testamendi lugudest ja ülesehitusest;
- teab, et Piibli lugusid ei tohi võtta sõnasõnalt, vaid tuleb ära tunda iga üksiku loo mõte ja ajatu tarkus;
- teab, et ka tänapäeva teadus osutub ajaloo jooksul müüdiks;
- oskab vaadelda inimese elu üldises plaanis, tunda selles ära head ja kurja;
- teab, et ka tänapäeval on inimesed võimelised kanglastegudeks ja tarkuseks;
- oskab tõmmata ajaloolisi paralleele Eesti elu ja maailma ajaloo vahel;
- väärtustab iseseisvust isiklikul ja riiklikul tasandil, teab, mida tähendab vastutus.

Õppesisu ja tegevused

Maailma loomine

Maailma loomine ning Piibli müüdi võrdlus tänapäeva müüdiga; vooruste ja kurjuse loomine ning kurjuse erinevate tahkude äratundmine tänapäeva maailmas ja inimese elus.

Patriarhide ajastust Kaananimaa vallutamiseni

Patriarhide ajastu ning ebajumalad läbi ajaloo; lahkumine Egiptusest ning orjus; kõrberännak ja kümme käsku ning inimese elutee tundmatus suunas; Kaananimaa vallutamine ning sõjad.

Kaananimaa vallutamisest iseseisvuse kaotamiseni ja eksiilini

Kohtumõistjad rasketel aegadel ning kangelasel tänapäeval; kuningad ning inimese tarkus ja selle piirid; prohvetid; eksiil ja selle prohvetid ning iseseisvus; elu Pärsia valitsuse all ning okupatsioon.

Õppetegevuste keskseks põhimõtteks on aktiiv ja probleemõppe põhimõtete rakendamine. I kooliastme õppetegevustele lisanduvad arutelud, enam pööratakse tähelepanu küsimuste esitamise oskuse arendamisele, hinnangute andmisele ja nende põhjendamisele. Häid võimalusi väärtuskasvatuseks pakub narratiivsete meetodite kasutamine.

Probleemülesannete, rollimängude ja moraalsete dilemma analüüsiga arendatakse probleemide märkamise oskust, kuulamisoskust, koostööoskusi ja teistega arvestamist. Eetikaemade raames tutvustatakse õpilasi klassikaliste voorustega, avatakse nende sisu õpilastele arusaadavas vormis ja innustatakse õpilasi end arendama. Sellekohane õpetus ei tohi muutuda formaalseks moraliseerimiseks.

Kasutatav õppekirjandus ja lisamaterjalid

CD „Vana Testamendi lood“ Illustreerivad materjalid aimeraamatutest ja meediast.
www.sahtel.eelk.ee